

DERECSKEI JÁRÁS

**A JÁRÁSBAN ÉLŐ GYERMEKEK, FIATALOK ÉS CSALÁDJAIK
HELYZETE, IGÉNYEIK, SZÜKSÉGLETEIK
2018.**

**Készítette:
HUSZTI ÉVA**

**Közreműködött:
HÜSE LAJOS
TAKÁCS PÉTER**

TARTALOM

ÖSSZEFOGLALÓ

A HELYZETFELMÉRÉS MÓDSZEREI

A vizsgálati minta

A kutatás kérdőíve

DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK

Családi állapot, gyermekszám

FOGLALKOZTATOTTSÁG

Iskolai végzettség

LAKÁSHELYZET

ANYAGI HELYZET

ÖSSZEFOGLALÓ

Jelen tanulmány a derecskei kistérségben az EFOP-1.4.2. program keretében 2018 tavaszán készült kérdőíves adatfelvétel eredményeit mutatja be. A tanulmány célja, hogy részletezze a járásban élő gyermekes családok helyzetét.

A járás demográfiai profilja elöregedő tendenciát mutat.

A gyermekek arányának csökkenésével egyidejűleg megfigyelhető a 60 éves és idősebb népesség arányának növekedése a járásban is (2001-ben 18,8%, 2011-ben 20,9%), bár a növekedés mértéke és üteme az országos átlag alatti.

A járásban élők munkaerőpiaci helyzete rosszabb, mint országos szinten.

A járásban alacsony a foglalkoztatottak aránya, bár 2001 és 2011 között csökkent a foglalkoztatott nélküli háztartások rátája. A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya lényegesen magasabb, mint az országban. A derecskei járásban 2015-ben az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők fele regisztrált munkanélküli volt. A tartósan munkanélküliek aránya a járásban 2012 óta csökkenő tendenciát, majd 2015-re kissé növekedve 4% körüli értéket mutat, mely magasabb, mint az országos arány.

A vizsgált mintában 34% volt az olyan háztartások aránya, ahol a megkérdezett nem volt foglalkoztatva.

A családok szegénységi kockázatát növeli az alacsony iskolázottsági szint.

A járásra jellemző az alacsony iskolai végzettség aránya. 2011-ben a legfeljebb általános iskola 8. osztályát végeztek a 7 éves és idősebbek arányában 30%-on felüli volt a járásban, ami jóval meghaladja az országos adatokat. Az érettségivel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel és a diplomával rendelkezők aránya is jóval elmarad az országos arányoktól. A kutatás során megkérdezettek 30%-a rendelkezik legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel, munkaerőpiaci szempontból tehát magas az esélytelenek aránya.

A gyermekes háztartások lakásminősége

A kutatásban megkérdezett háztartások tizede szíveségi, vagy szolgálati lakásban élt a kérdés idején. A lakások átlagos alapterülete 112 négyzetméter, jellemzően

kétszobások. A megkérdezettek 6,5%-a él 1-1,5 szobás házakban. A vizsgált háztartások 9%-nál a fürdőszoba, 12%-nál a vízöblítéses vécé hiányzik. A házak, lakások zöme hálózati vízzel ellátott, 8%-uk esetében nincs vezetékes víz, A házak, lakások 22%-ához nem tartozik művelésre alkalmas kert.

A gyermekes családok jövedelmi helyzete a járásban

A szegénységi küszöb szerint a minta nagyobb része (65%) szegénynek számít. A létminimum alatti havi jövedelemből a megkérdezett háztartások 72,5%-a él.

Bizonyos tartós fogyasztási cikkek szinte minden háztartásoknál megtalálhatók, így a telefon, a színtelelevízió és a mosógép. Településenként viszont nagy különbséget mutat a személygépkocsival illetve a számítógéppel való rendelkezés.

A kutatás során megkérdezettek fele mondta azt, hogy anyagi helyzetüket az jellemzi, hogy beosztással jól kijönnek. 28%-ukra jellemző az, hogy éppen kijönnek a havi jövedelmükből. A nélkülözések között élők aránya 4% volt.

Az adatok alapján a megkérdezett háztartások 66%-a tartozik a súlyosan deprivált helyzettel jellemezhető kategóriába.

A szegény gyerekek rosszabb iskolai teljesítményt mutatnak.

A felmérés alapján a jánoshalmai kistérségben élő gyerekek valamivel később mennek iskolába, mint a gyerekesély programban részt vevő többi kistérségben. Az iskolakezdés

életkorában nincs szignifikáns különbség a szegény és nem szegény gyermekek között. Az iskolai kudarcok előfordulása azonban a szegény gyerekek körében sokkal gyakoribb:

az évismétlések aránya többszöröse a jobb körülmények között élőkének, és a kisegítő osztályba járók aránya is lényegesen magasabb.

A szülők többsége pozitívan értékeli az iskolákat, de komoly problémának látják az iskolai erőszakot.

Összességében a szülők a tárgyi feltételekkel valamivel elégedettebbek, mint a személyi

feltételekkel. Komolyabb kifogás elsősorban a gyerekösszetétellel, a gyerekek viselkedésével kapcsolatban merül fel, a szülők fele látja problematikusnak az

iskolákban jelenlévő erőszakot.

A gyermekek szükségleteinek kielégítettsége terén a kistérség helyzete jónak mondható.

Nem csak azért, mert a deprivációs értékek lényegesen jobbak, mint az LHH23 kistérségek átlaga, de abból a szempontból is, hogy a legtöbb mutatóban nincs nagy különbség a nem szegény és a szegény családokban felnövő gyerekek között. A legnagyobb eltérés a fizetett különórák és a fizetős iskolai kirándulások és programok terén van, ezekhez a szegény családok gyerekei lényegesen kisebb arányban férnek hozzá, mint a jobb anyagi helyzetben lévők.

A gyerekek egészségi állapotában a társadalmi különbségek

LAJOS ÖSSZEFOGLALÓ RÉSZEI

A HELYZETFELMÉRÉS MÓDSZEREI

Az adatfelvétel a derecskei járás megbízásából az EFOP-1.4.2. program keretében, 2018 májusában készült a károsban élő gyermekes családok reprezentatív mintáján. A kérdőíves adatfelvételt a Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar oktatói és hallgatói végezték. A felmérésben a járás 13 településéből a következő 8 településen történt adatfelvétel: Derecske, Hajdúbagosa, Kokad, Konyár, Létavértes, Mikepércs, Monostorpályi, Pocsaj.

A vizsgálati minta

A kutatás alappopulációját az EFOP-1.4.2. pályázat új járásaiban élő gyermekes háztartások és az ott élő gyermekek alkották. A mintavételi keretet a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala (KEKKH) címlistája biztosította, amely a járásokban állandó lakcímmel és/vagy tartózkodási hellyel bejelentett gyermekek (és háztartásaik) címeit tartalmazta. A mintavételi egység a háztartás volt, a kiválasztott háztartásokon belül minden gyermekről kérdőív kitöltésére került sor. A mintavétel valószínűségi, rétegzett, kétlépcsős csoportos mintavétel volt: első lépcsőben a települési minta került kiválasztásra, melynek során a járás településeit a bennük élő 0-17 éves gyermekek száma alapján mintavételi rétegekbe sorolták, majd ezen rétegeken belül visszatevés nélkül, gyermekszámban mért nagyságukkal arányos valószínűséggel választották ki azokat a településeket, melyeken az adatgyűjtés elkészült. Második lépcsőben a kiválasztott települések háztartásai (a KEKKH címei) közül vettek mintát, egyszerű véletlen mintavételi módszerrel. A minta nagysága 40%-os megíiusulási aránnyal kalkulálva, 5%-os hibahatárt és 95%-os megbízhatósági szintet célozta.

A lekérdezés során a hallgatók 250 háztartásban tudtak sikeresen adatfelvételt lebonyolítani.

A járásban korábban még nem történt ilyen jellegű adatfelvétel, így adataink a kutatás keretsztrmetsezi jellege miatt jelenleg egy helyzetképet mutatnak.

1. táblázat: A derecskei járás vizsgált településein élő gyermekes háztartások

Település	Gyermekes háztartások száma							
	Minta				Lekérdezett háztartások			
	Egy	Kettő	Három és több gyermek	Össz.	Egy	Kettő	Három és több gyermek	Össz.
Derecske	72	52	26	150	36	39	18	93

Hajdúbajos	17	8	8	33	4	3	5	12
Kokad	6	2	3	11	1	1	0	2
Konyár	15	12	14	41	7	8	7	22
Létavértes	37	29	26	92	16	9	10	35
Mikepércs	55	32	14	101	14	11	8	33
Monostorpályi	20	12	7	39	6	5	3	11
Pocsaj	17	14	14	45	11	12	15	38
Összesen	239	161	112	512	95	88	66	249

A megvalósult lekérdezések nyomán a vizsgált mintában az egy gyermekes háztartások némileg alulreprezentálva, míg a két gyermekes háztartások és a három-és többgyerekes háztartások némileg felülreprezentálva jelennek meg.

A felmérés során megkérdezett háztartások jellemzően négytagúak (40%), azaz a megkérdezettel együtt négyen élnek az adott háztartásban. 26% a háromfős háztartások aránya a mintában és 14% az ötfős háztartásoké. Kétfős háztartás csupán három került a vizsgált mintába. A hat, vagy annál több fős háztartások aránya 18% volt.

A kutatás kérdőíve

Az adatfelvétel során a többi, hasonló témában folytatott kutatásokhoz hasonlóan egy háztartásokról és egy gyermekekről szóló kérdőív került alkalmazásra. Minden háztartásban egy háztartási és annyi gyermekekről szóló kérdőív került kitöltésre, ahány 0-17 év közötti gyermek élt az adott háztartásban. A háztartásokról szóló kérdőívben a háztartás összetételéről, az ott élő személyek neméről, életkoráról, iskolázottságáról, gazdasági aktivitásáról, lakáshelyzetükről, lakókörnyezetükről, jövedelmi viszonyaikról, esetleges díjhátralékaikról, szociálpolitikai intézkedésekről

szóló információikról, az adott településhez való viszonyukról kérdeztük a válaszadót. A válaszadó minden esetben elsősorban a gyerek(ek) édes-vagy nevelőanyja, másodsorban édes-vagy nevelőapja, harmadsorban az a felnőtt személy, aki a gyermekek gondozásáért az adott háztartásban elsősorban felel. A háztartásról szóló kérdőív felvételével egyidejűleg kitöltésre kerültek a háztartásban élő gyermek(ek)re vonatkozó kérdőív(ek) is. A gyermekekkel kapcsolatban a következő témákat igyekezett feltárni a kérdőív: a gyermekek bölcsődei ellátása, részvétele Biztos Kezdet gyerekházba/klubba, a gyermek nevelési igényei, fejlesztéseken való részvétel, óvodai, iskolai ellátás, iskolai teljesítmény, a gyermekek számítógép és internethasználata, egészségmagatartás néhány aspektusa (dohányzás, alkoholfogyasztás), szabadidős tevékenységek (pl. olvasás, színházba járás). (A felmérés során alkalmazott kérdőívet az 1. számú melléklet tartalmazza.)

Az adatok elemzése során a járásra vonatkozó felmérés eredményeit igyekeztünk összevetni országos adatokkal. Ehhez viszont a 2011-es Népszámlálás adatai nyújtották a legkézenfekvőbb megoldást, azt szem előtt tartva azonban, hogy az azóta eltelt évek jelentős változásokat hoztak, hozhattak a vizsgált családok életében. Az adatok forrását a KSH illetve a TEIR adatbázisai szolgáltatták.

DEMOGRÁFIAI JELLEMZŐK

A 2011-es Népszámlálás adatai szerint a járásban élő lakónépesség 41 533 fő volt, a járásra a természetes fogyás jellemző településenként változó arányban. A fogyás 2011 óta folyamatosab jellemző a járásra, leginkább Hajdúbagos, Monostorpályi és Tépe települések tekintetében.

A derecskei járás településein az állandó népességen belül a 0-14 évesek aránya 2005 óta folyamatosan csökkenő tendenciát mutat (17%-ról 15,3%-ra). A legjelentősebb fogyás Hosszúpályi, Konyár, Mikepércs és Pocsaj településeket érinti. A gyermekek

arányának csökkenésével egyidejűleg megfigyelhető a 60 éves és idősebb népesség arányának növekedése a járásban is (2001-ben 18,8%, 2011-ben 20,9%), bár a növekedés mértéke és üteme az országos átlag alatti. Az öregségi mutató (száz 0-14 évesre hány 60+ jut) a járásban lassú ütemű növekedést mutat, bár elmarad az országos értékektől.

A cigány etnikai népességhez tartozók aránya a járásban 6% fölötti, mely jelentősen eltér az országos átlagtól, magas a járásban a cigány népesség aránya.

2. táblázat: A vizsgált járási településeken élő 18 év alatti cigány népesség becsült száma (2016. január 1-jei állapot)

Település	Lakónépesség száma (fő)	18 év alattiak száma	18 év alatti cigány népesség száma
Derecske	8859	1600	800
Hajdúbagos	1966	210	115
Kokad	696	150	50
Konyár	2221	753	352
Létavértes	7486	n.a.	n.a.
Mikepércs	4609	200	120
Monostorpályi	2162	20	12
Pocsaj	2767	1100	400

Forrás: Megvalósíthatósági tanulmány

3. táblázat: A 0-17 éves gyermekek megoszlása a mintában korcsoportok szerint

Korcsoport (év)	Fő	%
0-2	64	13
3-5	82	17
6-13	248	51
14-17	92	19

Összesen	486	100
-----------------	------------	------------

A vizsgált minta fele 6-13 éves gyermekekből áll, 13% a 0-2 évesek, 17% a 3-5 évesek aránya és a minta ötödét teszi ki a 14 év feletti korosztály.

Családi állapot, gyermekszám

A megkérdezettek legnagyobb része (57%) családi állapot szerint házas, 16%-uk él élettárssal (ide sorolva azokat, akik nőtlenként, hajadonként, elváltként, özvegyként él élettársi kapcsolatban). A megkérdezettek 15%-a nőtlen, hajadon élettársi kapcsolat nélkül.

A vizsgált háztartások esetén az egy gyermekes családok aránya 38%, a kétgyermekeseké 35%, a három és több 0-17 éves korú gyermeket bíró háztartások aránya 27%, településenként eltérő megoszlásban. A megkérdezetteknek átlagosan 2,5 gyermekük született beleértve azokat a gyerekeket is, akik már nem élnek az adott háztartásban. Állami gondozásban lévő gyermek sem jelenleg, sem korábban nem volt jellemző a vizsgált háztartásokban, összesen 5 esetet említettek a megkérdezettek.

A magas szegénységi kockázatot jelentő háztartástípusok, azaz az egy szülő gyermekkel illetve a három-és többgyermekes háztartások aránya a mintában.....

4. táblázat: A magas szegénységi kockázatú háztartástípusok

A háztartás típusa	Országos (2012)	Minta (%)
egy szülő gyermekkel	22%	
három-és többgyermekes háztartás	14%	26,5

Etnika jellemzők

A válaszadók 14%-a elsősorban roma származásúnak vallotta magát a kérdés során. A megkérdezettek 20%-a szerint van olyan személy a családban, aki romának vallja magát. Az óvodai, iskolai integrációról kérdezve a válaszadókat, jellemzően azt mondták, hogy jobb, ha egy óvodában egy csoportba járnak a roma és nem roma gyerekek (59 ill 58%-uk válaszolt igennel, N=248).

FOGLALKOZTATOTTSÁG

A járásban a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül 2011-es adatok szerint 50% alatti, mely jelentősen elmarad az országos arányoktól. Legmagasabb foglalkoztatottsági arányt Tépe, Mikepércs és Derecske mutatott.

Nyilvántartott álláskeresők aránya a munkaképes korú népesség százalékában 2012 óta jelentős csökkenés mutat (2012-ben 16,1 2015-ben 11,4). Legmagasabb a nyilvántartott álláskeresők száma a járás következő településein: Konyár, Hosszúpályi, Létevértés.

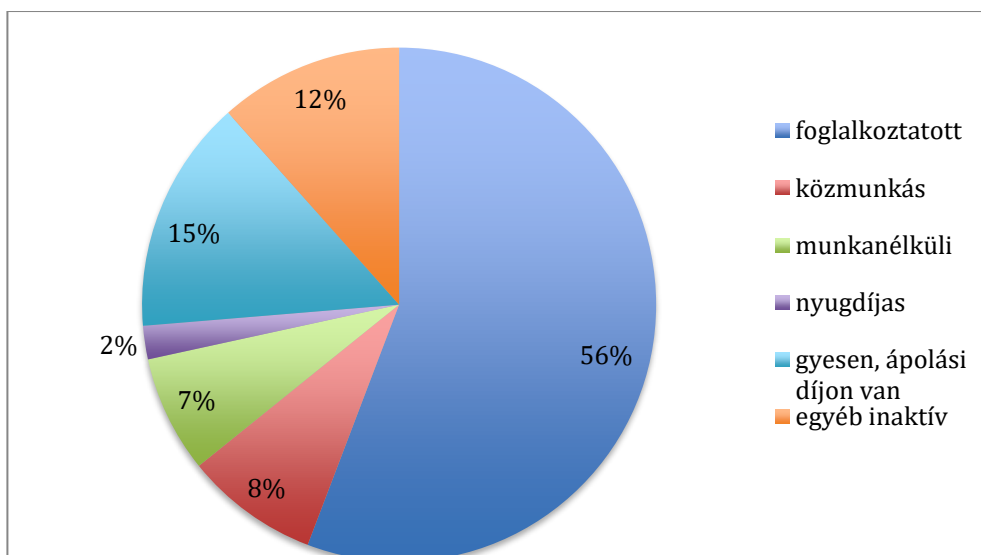
Legjobb mutatókkal pedig Sáránd, Mikepércs és Tépe rendelkezik. 2001 és 2011 között csökkent a foglalkoztatott nélküli háztartások arányai a járásban.

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (az összes munkanélkülihez viszonyítva) meglehetősen hullámzó képet mutatva 2015-ben 60% alatti, mely azonban lényegesen magasabb, mint az országos arány. Érdemes kiemelni a legfeljebb 8 általánost végzett regisztrált munkanélküliek járási arányát, hiszen az jelentősen eltér és lényegesen rosszabb képet mutat az országos arányoknál. A derecskei járásban 2015-ben az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők fele regisztrált munkanélküli, míg az országos adatok 40% körüliek.

A tartósan, azaz 360 napig munkanélküliek aránya a járásban 2012 óta csökkenő tendenciát, majd 2015-re kissé növekedve 4% körüli értéket mutat, mely magasabb, mint az országos arány (1,8%).

A járásban a kutatás során megkérdezett gyermekes háztartásokban a foglalkoztatottak aránya (ide számítva az alkalmazottakat, vállalkozókat, alkalmi munkavállalókat) 53% volt, azaz megfelel a járásra jellemző arányoknak. A foglalkoztatottak 80%-a alkalmazott, 8%-uk vállalkozó és 12% él alkalmi munkából az elmondások alapján. A vizsgált mintában a munkanélküliek aránya 7%, míg a közmunkásoké 7,6% volt. 13% volt azok aránya, akik a kérdezés idején gyermekgondozási szabadságon voltak.

1. ábra: A gyermekes családokban élők gazdasági aktivitása (N=576)

Iskolai végzettség

A munkaerőpiacon való megjelenés egyik fontos kulcsa jelenleg is az iskolázottsági szint. A járásra jellemző az alacsony iskolai végzettség aránya. 2011-ben a legfeljebb általános iskola 8. osztályát végeztek a 7 éves és idősebbek arányában 30%-on felüli volt a járásban, ami jóval meghaladja az országos adatokat. Legmagasabb az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők aránya Esztár, Kokad és Pocsaj településeken. Az érettségivel mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában a járásban 20%, míg az országban a 30%-hoz közelít ez az arány 2011-ben. Az érettségi nélküli középiskolai végzettséggel rendelkezők aránya viszont magasabb a járásban, 23%-os. A diplomával rendelkezők aránya jóval elmarad az országos arányoktól. A járásban az egyetemi, főiskolai, egyéb oklevéllel, mint legmagasabb iskolai végzettséggel rendelkezők a 7 éves és idősebbek arányában csupán 8%, míg az országban ennek duplája. A járás települései közül Mikepércsen a legnagyobb a diplomával rendelkezők aránya.

A válaszadók 30%-a rendelkezik legfeljebb 8 általános iskolai végzettséggel, 24%-uknak van szakmunkás végzettségük, 9%-uk szakközépiskolai érettségivel, ugyanennyien gimnáziumi érettségivel rendelkeznek. Érettségit követő technikum 10%-nak volt, felsőfokú szakképzettséggel 3%-uk, főiskolai vagy egyetemi diplomával pedig 14%-uk rendelkezett.

5. táblázat: A kutatás során megkérdezettek legmagasabb iskolai végzettsége településenként (%)

	Derecske	Hajdú- bagos	Kokad	Konyár	Léta- vértés	Mike- pércs	Monostor- pályi	Pocsaj
Max.8 általános	19	42	100	54,5	20	9	0	54
Szakt munkás	23	33	0	23	34	25	46	8
Érettségi (szakközép, gimnázium)	24	8	0	14	13	28	15	6
Diploma (főiskola, egyetem)	18	8	0	4,5	9	25	15	11
egyéb	16	8	0	4	24	13	24	21

LAKÁSHELYZET

A járási kutatásba bevont településeken megkérdezettek általában saját tulajdonú házban/lakásban élnek (85%), a bérleményben élők (önkormányzattól vagy magánszemélytől bérelve) aránya alacsony, mindössze 4%. A megkérdezettek tizede szívdességi, vagy szolgálati lakásban lakó. A lakások átlagos alapterülete viszonylag nagy, 112 négyzetméter, jellemzően kétszobásak (42%). Magas a háromszobás házak, lakások aránya is, 37%. A megkérdezettek 6,5%-a él 1-1,5 szobás házakban. Az esetek többségében van konyha (99%), a fürdőszoba 9%-nál, vízöblítéses vécé 12%-nál hiányzik. A házak, lakások zöme (88%) hálózati vízzel ellátott, 8%-uk esetében nincs vezetékes víz, a többiek házi vezetékes vízzel rendelkeznek. A házak, lakások 22%-ához nem tartozik művelésre alkalmas kert. Akiknek van, azoknak is valamivel több mint fele természetben valamilyen zöldséget vagy gyümölcsöt. Haszonállatot a megkérdezettek 32%-a tart csupán.

A megkérdezettek 21% esetén jellemző az, hogy elérhető közelségben van olyan szabad terület, ahol a gyermekek biztonságban játszhatnak.

6. táblázat: A házakra, lakásokra jellemző problémák

Jellemző, hogy...	%
Beázik a tető	10
Nedves a padlózat, a falak	13
Korhad az ablakkeret, a padlózat	17
Nincs elég fény, a lakás túl sötét	13
Zajosak a szomszédok vagy nagy zaj szűrődik be az utcáról	12
Bűnözés, erőszak, vandalizmus a környéken	12,5
Nincs szemétszállítás az utcában	28

A megkérdezettek szerint jelentős probléma a szemétszállítás hiánya, illetve a házakkal, lakások állapotával kapcsolatban is fogalmaztak meg problémákat: 17%-nál korhad az ablakkeret, padló, 13%-nál sötét a lakás, 12%-nál problémás a lakókörnyezet (zajos szomszédok, utca, bűnözés, stb.). A lakókörnyezet kapcsán elmondható, hogy a megkérdezettek fele szerint az alkoholfogyasztás valamennyire jellemző a környéken és 30%-uk szerint a drogfogyasztás is jelen van valamilyen mértékben a lakókörnyezetben.

ANYAGI HELYZET

A gyermekes családok anyagi körülményei mind objektív, mind szubjektív mutatókkal mérhető. A kutatás során alkalmazott kérdőív mindkét megközelítésre vonatkozóan tartalmazott kérdéseket. A háztartások objektív helyzetét a háztartás nettó jövedelmére, jövedelemforrásaira, kiadásaira illetve bizonyos tartós fogyasztási cikkek meglétére vonatkozó kérdésekkel mértük.

A jövedelmi viszonyok objektív mérése általában a válaszmegtagadások nagy aránya miatt nem szokott túlságosan valósághű adatokat hozni. Jelen kutatás során a megkérdezettek 65,6%-a válaszolt erre a kérdésre (n=164). A válaszok alapján a megkérdezett háztartások átlagos havi nettó összjövedelme 134 351 Ft. Azoktól, akik nem tudták vagy nem akarták megmondani jövedelmüket, azt kértük, hogy sorolják be háztartásukat előre megadott jövedelmi kategóriákba. Ezt a megkérdezettek 38%-a tette meg (n=111), azaz olyanok is, akik előtte megadták a pontosabb összeget is. A jövedelmi kategóriába való besorolás során a megkérdezettek 21%-a mondta azt, hogy a háztartás havi nettó jövedelme 101 és 150 ezer forint között van. Százezer forint alatti havi jövedelemről a megkérdezettek 13,5%-a nyilatkozott. 15%-uk 150-200 ezer Ft közé, 39%-uk pedig havi kétszázezer forint nettó jövedelem felettire becsülte a háztartás bevételét.

A szegénységi küszöb¹ szerint a minta nagyobb része (65%) szegénynek számít. Tanulmányunkban a szegénységi küszöb rendre az OECD1-skála² alapján számolt egy fogyasztási egységre jutó háztartási jövedelem mediánjának 60%-a. A létminimum 2017-ben 90 000 Ft volt, ami alá a minta 72,5%-a tartozik.

A megkérdezettek bevételeinek nagy részét a főállásból származó rendszeres munkabér jelenti, átlagosan nettó 110 ezer Ft körüli összeg származik ebből havonta. A családi pótlék átlagosan 26 500 Ft volt a válaszadók körében, a gyermekekkel kapcsolatos egyéb pénzbelli ellátások (gyes, gyet) átlagosan nettó 10 200 Ft illetve 3200 Ft (gyed, csed). A közfoglalkoztatásból átlagosan havi 7600 Ft bevételt könyvelhettek el a megkérdezettek.

¹ Szegénységi küszöb: az a jövedelemküszöb, amely alatt élő személyek és háztartások szegénynek tekinthetők. (KSH)

² Az OECD1-skála, a háztartás első felnőtt tagját 1,00 egységnek, a második felnőttét 0,70 egységnek, a gyermekeket 0,50 egységnek tekinti.

A kiadások közül leginkább a közüzemi díjak, illetve a lakáshitel törlesztés dominál. Közüzemi díjak közül fűtésre átlagosan 24 ezer Ft-ot költenek havonta a megkérdezettek (n=213), villanyra 11 ezer Ft-ot (n=240), gázra 9800 Ft-ot (n=114), víz és csatorna díjra pedig 4400 Ft-ot (n=218). Meglehetősen magas a telefonra, tévére, lakásbiztosításra fordított havi átlagos összeg is, 13 000 Ft (n=224). A lakáshitel törlesztés a megkérdezettek 28%-át terheli (n=71), átlagosan 31 800 Ft-ot kiadással.

7. számú táblázat: Tartós fogyasztási cikkek megléte településenként (%)

Van ...	Derecske	Hajdúbagos	Kokad	Konyár	Léta- vértés	Mike- pércs	Monostor- pályi	Pocsaj
Vezetékes- vagy mobiltelefon	97	100	100	100	97	100	93	84
Színes televízió (LCD, plazma is)	98	92	100	100	94	91	100	95
Mosógép	98	100	100	100	97	100	100	79
személygépkocsi	71	25	0	41	67	85	71	34
Számítógép (asztali vagy hordozható)	88	75	50	50	83	85	86	45

Bizonyos tartós fogyasztási cikkek szinte minden településen a megkérdezett háztartásoknál megtalálhatók, így a telefon (vezetékes vagy mobil), illetve a színes televízió és a mosógép. Településenként nagy különbséget mutat viszont a személygépkocsival illetve a számítógéppel való rendelkezés: személygépkocsival a Kokadon kérdezett háztartások egyáltalán nem rendelkeznek, míg Mikepércsen a megkérdezettek több mint háromnegyede mondta azt, hogy van autó a háztartásban. A számítógéppel való ellátottság tekintetében Kokad és Konyár mutat nagyobb lemaradást a megkérdezettek körében.

A jövedelmi szegénységet általában a Laekeni-indikátorokkal mérik, mely mutatói az Európai Unió egyes tagállamaiban élők szegénységi arányát az országra jellemző

szegénységi küszöbhez viszonyítva adják meg. A mérés az egy fogyasztási egységre jutó mediánjövedelem-konceptió alapján történik. (A vonatkozó kutatási adatokat lásd később.) Szegényeknek általában azokat tekintik, akik a medián 60 százaléka alatti ekvivalens jövedelemmel rendelkeznek. Jövedelemnek ebben az esetben a háztartás rendelkezésére álló, tehát adózás utáni szociális jövedelmekkel (pl. nyugdíj, családi pótlék stb.) együttes nettó jövedelme számít.

Az anyagi helyzet szubjektív megítélése

A szegénység szubjektív megítélése nem feltétlenül cseng össze a tényleges anyagi helyzettel. Így van ez amikor akkor is, mikor családok, háztartások anyagi helyzetének szubjektív megítélését kérjük egy kutatásban.

A következőkben azt foglaltuk össze, hogy a derecskei járásban felmért településeken élő megkérdezettek, összességében hogyan ítélik meg anyagi helyzetüket különböző típusú, szubjektív kérdések mentén.

A megkérdezettek több mint fele (55%) mondta azt, hogy nem engedhetik meg maguknak azt, hogy az egész család együtt elmenjen egy hétre pihenni (n=242). A válaszadók tizede (10,4%) mondta azt, hogy nem tudnak legalább minden második nap húst/halat fogyasztani, 2%-ukra jellemző az, hogy nem tudják lakásukat megfelelően fűteni (n=247). A megkérdezettek több mint fele (55%), saját megítélése szerint nem lenne képes arra, hogy a háztartása saját forrásból fedezzen egy 70 ezer forintos váratlan kiadást (n=236). A háztartások 61%-ában fordult elő az, hogy az elmúlt 12 hónapban hónap végére elfogyott a pénzük (n=244).

A határidőre történő befizetések különböző arányban jelentkező problémát jelentettek a megkérdezetteknek: a lakbér, illetve a lakásra vagy házra felvett kölcsön visszafizetése általában nem jelentett problémát azok számára, akik rendelkeztek a kérdés idején ilyen jellegű kiadásokkal, viszont 12%-uknál egy-két alkalommal előfordult már ilyen. A közüzemi díjak befizetése a megkérdezettek 15%-nak jelentett már egy-két alkalommal problémát, ugyanígy a kölcsön vagy hitel visszafizetése is 15%-nak jelentett gondot néhány alkalommal.

Arra a kérdésre, hogy az utolsó 3 évben előfordult-e, hogy kikapcsoltak valamilyen közüzemi ellátást a háztartásokban, a megkérdezettek jelentős része nemmel válaszolt.

Viszont a kérdés alkalmával kikapcsolt állapotban lévő szolgáltatások ennél rosszabb helyzetet mutatnak.

8. táblázat: Kikapcsolt közmű (%)

Jelenleg ki van kapcsolva...	%
Villanyáram	19
Víz	33
Gáz	20

Az anyagi helyzet mérlegeléskor figyelembe kell vennünk azokat a kiadási tételeket is, melyekre nem jutott elegendő pénze a megkérdezetteknek. Ezt a kérdéstől számított 12 hónapra vonatkoztatva kérdeztük a válaszadóktól. Az adatok szerint a megkérdezett háztartások tizedével fordult már elő, hogy nem jutott elég pénzorvosi ellátásra, óvodai, iskolai költségekre. Több mint tíz százalékkal megtörtént, hogy nem jutott elegendő pénz ennivalóra, gyógyszerek kiváltására, közlekedésre. A megkérdezettek ötödével történt már olyan, hogy nem jutott elegendő pénz társasági együttlétekre.

9 . táblázat: Előfordult-e az elmúlt 12 hónapban, hogy nem jutott elég pénze a háztartásnak bizonyos kiadásokra

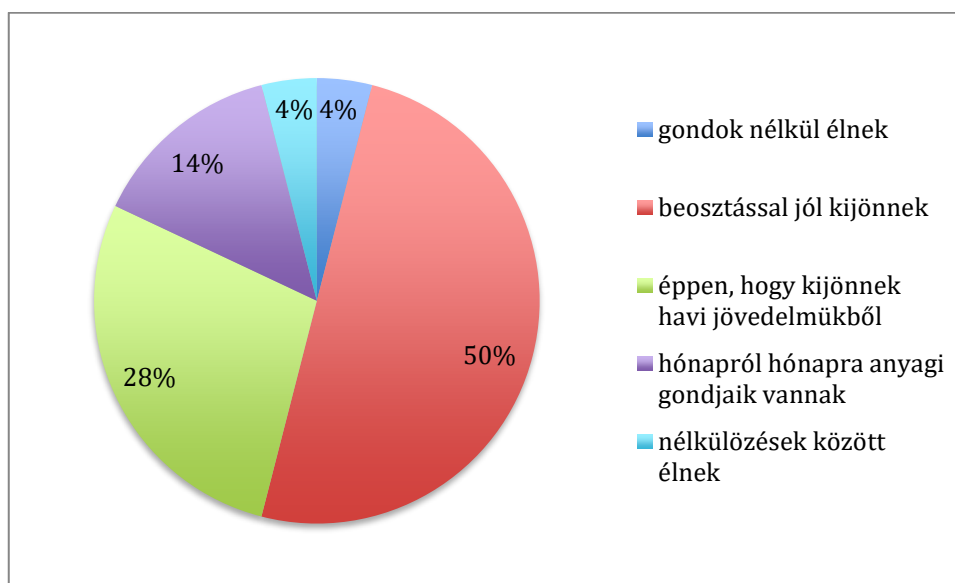
Előfordult az elmúlt 12 hónapban, hogy nem jutott elég pénzük.....	%
Ennivalóra	12
Gyógyszerek kiváltására	17
Orvosi ellátásra	10
Gyermekek iskolai, óvodai költségére	10
Szükséges közlekedésre	13,5
Társasággal, családdal való együttlétre, szórakozásra	20

A tartozással, hátralékkal, törlesztő részletekkel való rendelkezés vizsgálata is közelebb visz a gyermekes családok anyagi helyzetének minél pontosabb megismeréséhez. A megkérdezettek 14%-a mondta azt, hogy van tartozása, hátraléka. Ezek húszezer és

egymillió forint közötti összegek jellemzően. Akik tartoznak, azok 55%-a maximum százezer forinttal tartozik. A válaszadók 7%-a érzi úgy, hogy tartozás miatt elveszítheti jelenlegi lakását.

A kutatás során megkérdezettek fele érzi úgy, hogy anyagi helyzetüket az jellemzi, hogy beosztással jól kijönnek. 28%-ukra jellemző az, hogy éppen kijönnek a havi jövedelmükből. A nélkülözések között élők aránya 4% volt.

2. ábra „Hogy érzi, Önök anyagilag...?” (N=245)

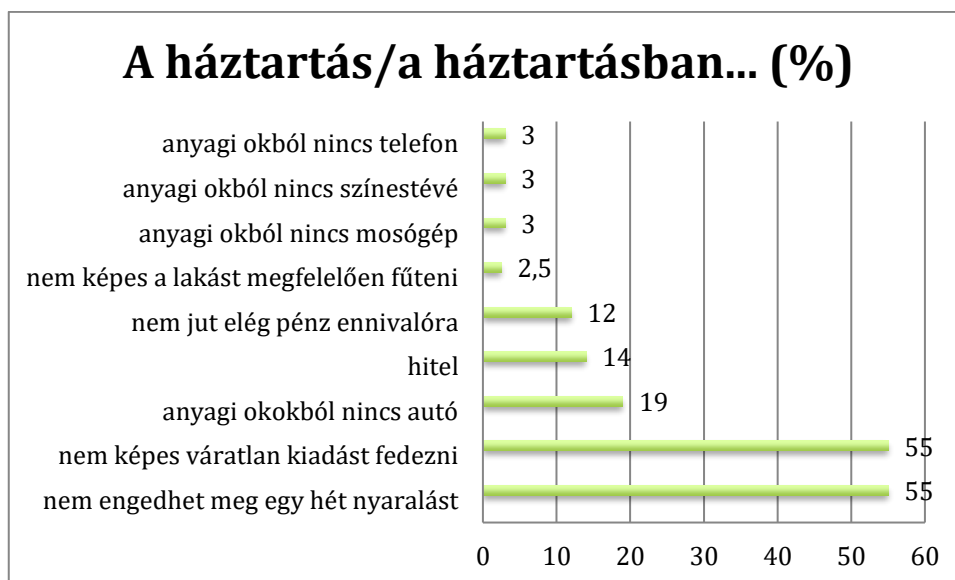

A szubjektív anyagi helyzet megítélését tovább árnyalja annak ismerete, hogy a járási kutatás során megkérdezetteknek több mint fele (55%) gondolja úgy, hogy bizonyos értelemben szegények, további 9%-uk pedig teljes mértékben szegénynek gondolja magát. A jelenlegi anyagi helyzetüket összevetve a három évvel ezelőttivel, a válaszadók zöme (59%) úgy gondolja, hogy alapvetően ugyanígy éltek néhány évvel ezelőtt is. 26%-uk értékelte úgy, hogy javult a helyzetük, 15% pedig úgy hogy romlott. Jövőbeli helyzetüket 44%-uk pozitívan értékeli, azaz megítélésük szerint javulni fog a helyzetük, 12% szerint inkább romlani és 44% szerint nem fog változni.

A depriváció, azaz a valamitől való megfosztottság mértékét kilenc kérdés mentén vizsgáljuk, depriváltaknak tekintve azokat a háztartásokat, ahol a kilenc tételből legalább három előfordul. Súlyosan depriváltak, akik legalább négy tétellel rendelkeznek. A mutató része annak az indikátor szettnek, amelyet az Európai Unió a szegénység vagy

társadalmi kirekesztődés kockázatának mérésére dolgozott ki és amelyet az EU 2020 stratégia megvalósításának monitorozására használnak.

3. ábra: Deprivált háztartások aránya

Az adatok alapján a megkérdezett háztartások 60%-a tartozik a deprivált kategóriába, azaz legalább három jellemző rájuk a fenti kilenc kategóriából és további 6% az, akiknél legalább négy területen van elmaradás. A megkérdezettek 30%-a esetében egyik probléma sem áll fenn.

A kutatás során vizsgáltuk, hogy a 18 év alatti gyermekek számára bizonyos ellátásokat mennyire képesek biztosítani a családok. A felmérés eredményei szerint a járásban megkérdezett gyermekes háztartások fele (54%) nem tudja biztosítani azt, hogy évente legalább egy hétre el tudjanak menni üdülni, 32%-nál nem biztosított a baráti társaság vendéglátása, 14%-uknál nem biztosított az, hogy a gyerekek naponta friss zöldséget vagy gyümölcsöt fogyasszanak, majdnem tizedüknek okoz gondot az új ruha, a kültéri játékok és a különleges események ünneplése.

10. táblázat: Szükségletek, melyek nem biztosítottak a vizsgált háztartásokban (N=245)

	Nem biztosított (%)
Hétköznapi napi 3 étkezés (óvodai, iskolai étkezéssel együtt)	2
Hétfélen napi 3 étkezés	4
Legalább naponta egyszer hús, húskészítmény, hal, fogyasztása	8
Naponta friss zöldség és gyümölcs fogyasztása	14
Két pár megfelelő cipő	7
Újonnan vásárolt ruha	9,5
Meleg téli felsőruha	2,5
Külön fekhely	5
Kültéri játékok	9,5
Beltéri játékok	6
Különleges események megünneplése (szülinap, stb.)	9
Baráti kör rendszeres meghívása közös játszásra, étkezésre	32
Évente legalább egy hét üdülés, nyaralás	54

A KÜLÖNBÖZŐ SZOCIÁLPOLITIKAI INTÉZKEDÉSEK ISMERTSÉGE ÉS ELFOGADOTTSÁGA

A kérdőív tartalmazott arra vonatkozóan is kérdéseket, hogy a járásban élők mennyire ismernek különböző típusú szociálpolitikai intézkedéseket. Nem csupán az ismertségüket vizsgáltuk, hanem azt is, hogy vajon a megkérdezettek mennyire értenek egyet ezekkel illetve mennyire érintettek egy-egy intézkedés kapcsán. A megkérdezettek többsége hallott a felsorolt intézkedésekről és egyet is értenek azokkal. Legkevésbé a 20 óra igazolatlan óvodai hiányzás után járó szankció és a tanulói jogviszony megszűnésének említett oka volt ismert. A megkérdezetteket leggyakrabban az önkormányzattól igényelhető meleg étkeztetés lehetősége érintette.

. táblázat

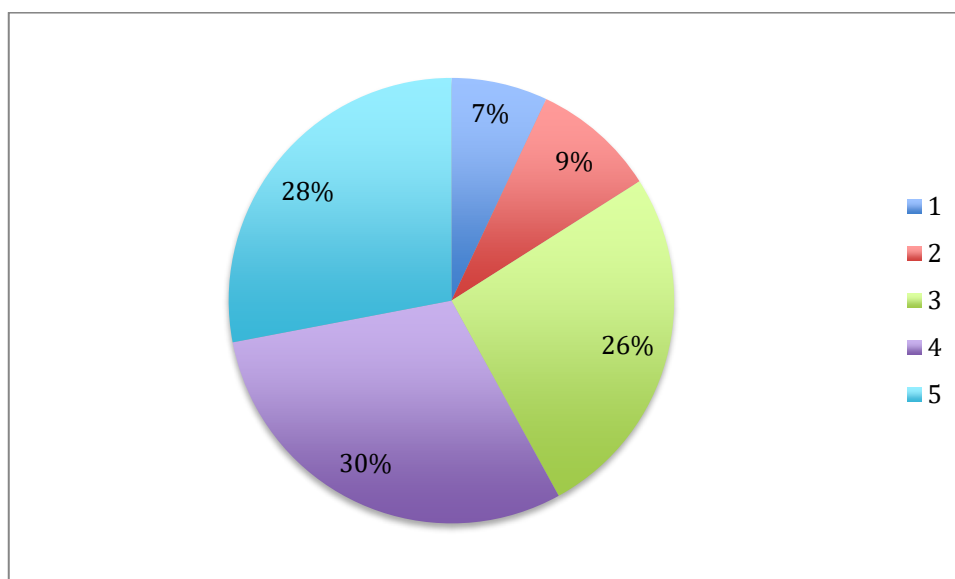
Hallott-e arról, hogy...	Hallott róla (%)	Egyetért ezzel (%)	Érintette a családját (%)
50 igazolatlan tanórai hiányzás után megvonják a családi pótlékot?	94	91	5
20 igazolatlanul mulasztott óvodai nevelési nap után megvonják a családi pótlékot?	79	87	2
Nem tanköteles tanuló esetén (2 figyelmeztetést követően) megszűnik a tanulói jogviszonya annak, akinek adott tanévben 30 óra igazolatlan hiányzása van?	78	92	3
A hátrányos helyzetű gyermekek számára a szülő az önkormányzattól ingyenesen napi egyszeri meleg étkezést igényelhet a szünidőkben?	92	89	23
Megvonják a foglalkozást helyettesítő támogatást (segélyt), ha valaki nem fogadja el a számára felkínált közfoglalkoztatást?	91	82	7

LAJOS RÉSZÉ

A TELEPÜLÉSEL KAPCSOLATOS VÉLEMÉNYEK

A megkérdezettek 57%-a él születése óta az adott településen. 29%-uk még 2000 előtt költözött a településre. 14% azok aránya, akik már a rendszerváltás előtt is az adott településen éltek. A válaszadók 20%-a él 2011 óta a településen. A településéhez való viszonyt egy 1-5-ig tartó skálán mértük, ahol az 1-es azt jelenti, hogy a megkérdezett egyáltalán nem szeret az adott településen élni, az 5-ös pedig azt, hogy nagyon szeret ott élni. A településhez való viszony meghatározza, hogy mennyire lehet közösségfejlesztést végezni egy adott településen. A pozitív viszony, elköteleződést, tenni akarást feltételez. Az alábbi ábrán jól látható, hogy a megkérdezettek jelentős része szeret vagy nagyon szeret az adott településen élni (30 és 28%) és 7%-uk mondta azt, hogy egyáltalán nem szeret ott élni.

. ábra: „Mennyire szeret ezen a településen lakni, ahol most él?”

Az elköltözést a megkérdezettek ötöde (19%) fontolgatja, és akik mennének, azok jellemzően 10 éven belül szeretnék elköltözni. A térbeli mobilitás, a költözések célja elsősorban a járason belüli város (50%)

A kérdőíves adatfelvétel során a háztartásokra vonatkozó kérdőív utolsó részében nyitott kérdés formájában arról kérdeztük a járási embereket, hogy mit tartanak jónak

és előnyösnek az adott településen a gyerekek szempontjából. A kérdésre adott válaszok feldolgozása jó kiindulópontként szolgál a jövőbeli tervezéseknek.

A nyitott kérdésre a megkérdezettek 74%-a válaszolt, a továbbiakban az ő válaszaikat részletezzük településenként.

Derecske (n=64): általában a gyerekeknek szóló nevelési-oktatási rendszer egyes elemének meglétét, annak jó színvonalát emelték ki a válaszadók. Fontosak a fejlesztések az itt élők számára, látják, hogy fejlődik a település és a fejlesztések sok esetben elérik a gyerekeket, családokat is. Fontosnak tartják azt, hogy helyben van az iskola és lehetőség van a településen középiskolai tanulmányok folytatására is.

Lakókörnyezet

- adott a gyermekek közösségi fejlődése, jó a közösség
- közel vannak a rokonok
- fejlődő, biztonságos város
- csendes környék, csendes utcák, nyugodt környezet, nincs bűnözés
- jó a közlekedés, nincs nagy forgalom, nyugodtan lehet sétálni
- megoldott a parkolás
- minden közel van (iskola, óvoda, játszótér)

Infrastruktúra

- helyben van általános iskola, óvoda, bölcsőde, vannak lehetőségek, jó az infrastruktúra, korszerű intézmények
- van középiskola (=továbbtanulási lehetőség), kollégiumi ellátás
- művészeti iskola helyben, zeneiskola
- van uszoda
- van játszótér
- fejlesztések vannak: könyvtár, játszótér, óvoda, útépítés, kondipark
- csatornarendszer
- sportcsarnok, sokféle sportot megismerhetnek a gyerekek
- munkahely

Szolgáltatások

- jó az egészségügyi ellátás és a védőnői szolgálat

- az óvodai, iskolai nevelés, oktatás színvonala megfelelő
- vannak megfelelő szórakozási lehetőségek, programok

Hajdúbagos (n=11): a válaszadók általában a gyerekeknek szóló ellátások biztosítását emelték ki, illetve néhány szolgáltatás meglétét.

Lakókörnyezet

- csendes település, nincsnek veszélynek kitéve
- jó a levegő, természet közelsége

Infrastruktúra

- iskola, óvoda van a településen
- van játszótér, ami nagyon fontos a gyerekeknek, mert önálló mozgásterük van, szabadon játszhatnak
- fejlett az óvoda

Szolgáltatások

- vannak foglalkozások a gyerekeknek
- orvosi ellátás
- gyógyszertár
- van falunap és más rendezvények

Konyár (n=20): a településen élő válaszadók elsősorban a gyerekeknek biztosított óvodai, iskolai ellátást emelték ki.

Lakókörnyezet:

- csend és nyugalom van a településen
- jó levegő
- a természet közelsége (pl. a gyerekek foglalkozhatnak az állatokkal)

Infrastruktúra

- „sportcsarnok” (tornaterem), sportolási lehetőségek
- kamerarendszer
- sok fejlesztés történt és újak is kezdődnek

Szolgáltatás

- jó a háziorvosi és védőnői szolgálat
- megfelelő és színvonalas óvoda, iskolai ellátás

Létavértes (n=30): a megkérdezettek a településen biztosított bölcsődei, óvodai, iskolai ellátás fontosságát emelték ki. Fontosak számukra a fejlesztések, pozitívnak tartják az uszoda és a sportolási lehetőségek helyben történő biztosítását. Jelentős volt a település, mint tiszta, nyugodt, biztonságos közeg említése.

Lakókörnyezet

- nyugodt környezet, biztonságos település
- csendes, tiszta környék
- tiszta levegő
- minden elérhető gyalog
- kellemes környék, „dekoratív település”

Infrastruktúra

- az iskolai oktatás színvonala, felszereltsége
- fagyizó
- uszoda, sportcentrum

Szolgáltatások

- óvoda, iskola, bölcsőde
- sok foglalkozásra van lehetőség, szakkörök vannak, táborokat szerveznek
- gyermekorvosi rendelő
- játszótér
- javuló oktatás

Mikepércs (n=27): a válaszadók a gyerekek számára nyújtott szolgáltatásokon kívül többször kiemelték a település főterét, az ott szervezett rendezvények jelentőségét, színvonalát. A település közel van a nagyvároshoz, így annak előnyeit is viszonylag könnyen ki tudják használni, viszont pozitívként élik meg azt is, hogy a településen is folynak fejlesztések.

Lakókörnyezet

- az emberek figyelnek egymásra
- biztonságos környék, közbiztonság, nyugodt település
- közlekedés
- a nagyváros közelsége
- csendes környék, sok zöld övezet, családiás

Infrastruktúra

- korszerűen felújított, biztonságos játszótér
- kondipark
- folyamatos fejlődés, fejlesztések (pl. óvoda, iskola, játszótér, kondipark)
- közeli autópálya
- új egészségház

Szolgáltatások

- nyári főtéri programok
- jól felkészült oktatók, nevelők
- jó kommunikáció
- bölcsőde, óvoda, iskola
- zenébölcsei
- nyári önkormányzati táborok
- sok szabadidős tevékenységre van lehetőség a településen
- falunap
- orvosi ellátás, gyógyszerár

Monostorpályi (n=13): a válaszadók leginkább a település csendességét, a biztonságos környezetet emelték ki.

Lakókörnyezet

- biztonságos, csendes, tiszta környezet
- tiszta levegő
- nincs sok szomszéd
- „nincs kisebbség”, „nem laknak romák”

Infrastruktúra

- van munkalehetőség a mezőgazdaságban
- jó közbiztonság, nem forgalmas
- játszótér

Szolgáltatások

- szórakozási lehetőségek
- jó egészségügyi ellátás, orvos, gyógyszerár
- óvoda, iskola

Pocsaj (n=19): a válaszadók egyértelműen az óvodai és iskolai ellátás színvonalát, helyben történő biztosítását emelték ki, illetve megjelent a különböző típusú támogatások fontossága is (ingyenes étkeztetés, „csomagosztás”, stb.)

Lakókörnyezet:

- csendes környék
- helyben van minden
- a gyerekek szabadon játszhatnak bárhol

Infrastruktúra

- nagyon jó óvodai ellátás, kedves és jó óvónők
- jó iskolai ellátás
- fejlődő település
- van közösségi ház
- van játszótér

Szolgáltatás

- van „csomagosztás”
- ingyenes étkeztetés
- sok olyan program van, amiket pályázatokból biztosítanak

A kutatás során megkérdezett járási lakosoknak lehetőségük volt arra is, hogy elmondják milyen hiányosságokat észlelnek településükön, mire lenne szükség ahhoz, hogy az ott élő gyermekeknek jobb legyen a helyzetük. A válaszokat itt is településenként mutatjuk be. A kérdésre a megkérdezettek 77%-a (N=192) válaszolt.

Derecske (n=64) a legfontosabb fejlesztendő területeknek a különböző szabadidő eltöltési lehetőségeket tartották a megkérdezettek, ezen kívül több infrastruktúrával kapcsolatos fejlesztés szükségességét is megfogalmazták. Többen mutattak rá a munkahely hiányára.

Hiányosságok, fejlesztendő területek

Szabadidő eltöltése

- nincs szórakozóhely a fiatalok számára, jó lenne kávézó, étterem, mozi, teázó, internetes helyiségek, zeneklub
- nincsenek kikapcsolódási lehetőségek (strand, szórakozóhelyek)

- nincsenek kulturális programok (színház, mozi)
- a 10 év felettieknek szükség lenne megfelelő szabadidő parkra
- nyári szünetben szükség lenne táborozási lehetőségekre

Infrastuktúra fejlesztése

- tovább lehetne fejleszteni a sportolási lehetőségeket
- aszfaltfaltozás, csatornázás
- kerékpár utak építése, javítása
- közterületek tisztán tartása
- javítani kellene a buszközlekedést
- támogatni kellene a helyi vállalkozókat
- kevés a munkahely a településen és a környéken
- közvilágítást lehetne javítani
- nem elég jó a közbiztonság

Szolgáltatások javítása

- délutáni orvosi ellátás, fogorvosi ellátás biztosítása
- javítani lehetne a vásárlási lehetőségeken
- nehéz bekerülni a bölcsődébe
- játszóház fejlesztése, programok hiánya
- kevés a játszótér, legalább még kettő kellene
- több közös gyermekprogram kellene
- nincs konditerem
- tanuszoda
- ugrálóvár
- több gyermekprogram kellene, fejlesztések, baba programok
- a beteg gyermekek fejlesztése nem megoldott

Hajdúbagos (n=12): a válaszadók a szolgáltatások és az infrastruktúra fejlesztését foglalmazták meg, illetve a szórakozási lehetőségek hiányát, de ezzel kapcsolatban pontosabb szükségleteket, igényeket nem foglalmaztak meg.

Infrastruktúra

- jól felszerelt, biztonságos játszótér
- kerékpárút

- a közlekedést „rugalmasabbá” kellene tenni

Szolgáltatások

- fagyizó, cukrászda
- játszóház
- gyermekeknek megfelelő programok szervezése
- javítani lehetne az oktatás színvonalát
- közösségi programok szervezése
- nyári táborok szervezése

Kokad (n=2): a településről csupán két fő fogalmazta meg meglátásait, így általánosságokat nem tudunk megállapítani. A két említés a következő volt:

- több óvodai, iskola férőhely
- a játszótér lehetne hűvösebb helyen is

Konyár (n=21): a válaszadók megfogalmazták a már meglévő szolgáltatások fejlesztését, illetve a nem meglévő szolgáltatások kialakításának igényét. Sok helyen infrastrukturális fejlesztési szükségleteket említettek.

Infrastruktúra

- bölcsőde
- csatorna és szennyvízhálózat kiépítése, javítása
- játszótér
- kulturált környezet kialakítása
- ifjúsági ház
- közösségi ház
- sportpálya
- uszoda
- közlekedés javítása, fénysorompó a vasúti átjáróban, buszjáratok sűrítése, úthálózat fejlesztése
- munkahelyteremtés
- több támogatás a vállalkozóknak

Szolgáltatás

- közösségfejlesztő programok indítása
- játszóház kialakítása

- fagyizó, pizzázó kellene
- az óvodában korosztályonként külön csoportok szervezése
- szigorúbb fegyelem az iskolában
- kulturált szórakozási lehetőség a fiataloknak

Létavértes (n=31): a válaszadók szerint komoly fejlesztésekre lenne szükség a gyerekeknek nyújtott szabadidős lehetőségek, leginkább a játszóterek esetén. Többen fogalmazták meg az elégtelen egészségügyi ellátást. A lakosok hiányolják a közösségi terek, parkok által nyújtható kikapcsolódási lehetőségeket, a kulturált szabadidős programokat minden korosztály számára.

Szabadidős programok:

- biztonságos szórakozási lehetőség
- mozi, színház hiánya
- játszóház, zárt téli szórakozási hely gyerekeknek

Infrastruktúra

- munkahely teremtés
- utak állapotának helyreállítása
- parkok hiánya
- közösségi tér hiánya
- gimnázium
- lakások felújítása

Szolgáltatások fejlesztése

- bölcsőde
- gyermekprogramok
- messze van a játszótér
- kevés játszótér van, ezek minőségén is javítani kellene ("kulturáltabb játszótér")
- javítani kellene az oktatás és az egészségügyi ellátás minőségén
- nagyobb bevásárlóhelyek hiánya

Mikepércs (n=23): a településen élő válaszadók többsége szerint mindenképpen javítani kellene a helyben elérhető oktatás színvonalát, illetve kiegészítő szolgáltatásokat kellene szervezni (pl. tanoda). Ezen kívül a szórakozási lehetőségek javítását hangsúlyozták még.

Szabadidős programok

- mozi, színház, mint kulturális programok hiánya
- szórakozási lehetőség hiánya (pl. diszkó)

Infrastruktúra

- gyermekház/játszóház létesítése
- nagyobb játszótér
- uszoda, strand
- skate park kialakítása

Szolgáltatás

- oktatás színvonalának javítása (egyenlő esélyek biztosítása mindenkinek)
- gyermekfelügyelet megszervezése rászoruló családoknak
- tanoda
- műszaki bolt helyben
- piac
- nyelvoktatás hiánya

Monostorpályi (n=13): a településen élő válaszadók szerint leginkább a szabadidős, szórakozáshoz kapcsolódó fejlesztések lennének szükségesek, illetve az infrastruktúra fejlesztését hangsúlyozták elsősorban az utak, kerékpárutak kapcsán.

Szabadidős lehetőségek

- mozi
- kulturális és szórakozóhelyek kialakítása

Infrastruktúra

- játszóház
- játszótér
- utak, kerékpárutak kialakítása, fejlesztése
- egészségügyi ellátás biztosítása, javítása
- munkalehetőségek növelése

Szolgáltatás

- nincs elegendő élelmiszerüzlet, jó volna piac
- vonatjárat biztosítása

Pocsaj (n=26): a válaszadók körében a leghangsúlyosabban a bölcsőde hiánya fogalmazódott meg, illetve játszóház szervezése iránti igény jelentkezett leggyakrabban.

Infrastruktúra

- bölcsőde
- játszótér (kevés van)
- játszóház
- munkalehetőség

Szolgáltatás

- baba-mama programok szervezése
- családi és közösségi programok szervezése
- foglalkozások, gyermekprogramok, táborok szervezése gyerekeknek
- „szolgáltatópont a szegregátumba”

A megfogalmazott igényekből látható, hogy a járás településein élők szerint igény és szükség lenne egyrészt a gyermekeknek biztosított bölcsődei ellátás megszervezésére, a már meglévő óvodai, iskolai ellátás színvonalának javítására bizonyos településeken. A szabadidőhöz kapcsolódóan leggyakrabban a kisebbeknek szóló játszótér, játszóház és célirányosan szervezett programok iránti igény jelent meg, de sokszor került említésre a településeken élő fiatalok kulturált szabadidőeltöltéséhez fontos szolgáltatások, infrastrukturális fejlesztések kialakításának igénye is. Szinte mindenhol megfogalmazódott az utak, kerékpárutak állapotának javításának szükségessége és a munkalehetőségek növelése.

A GYEREKSZEGÉNYSÉG ELLENI PROGRAM ISMERTSÉGE – ilyenről van valahol infó?